

2011-11-02

Avdelningen för juridik
Staffan Wikell

Hörby kommun
Anna Lennartsson
Socialförvaltningen
242 80 Hörby

Utlåtande om eventuellt tystnadspliktsbrott inom Socialnämnden i Hörby kommun

Vi har fått en begäran från Er om att ge skriftligt utlåtande kring en händelse inom Socialnämndens verksamhetsområde och huruvida sekretessbrott kan ha begåtts.

Uppgifter om händelsen har jag fått främst genom ett brev från kommunalrådet Lars Ahlkvist daterat 2011-07-06 och en skriftlig reservation i Socialnämndens arbetsutskott från ledamoten i Socialnämnden Maria Danielsson 2011-08-16, § 240.

Vid ett informellt möte den 26 april 2011 deltog Socialnämndens ordförande Jane Cimmerbeck, vice ordföranden Susanne Meijer, ledamöterna i Socialnämnden samt dess arbetsutskott Venche Larsson, och Maria Danielsson samt kommunalrådet Lars Ahlkvist som inte är ledamot i Socialnämnden. Enligt Lars Ahlkvist skall en av deltagarna under mötet vid en viss tidpunkt ha pekat ut genom fönstret och sagt att en person som bor i huset mittemot är föremål för beslut om biståndsinsatser enligt socialtjänstlagen (SOL) samt att dessa insatser borde omprövas. Det var enligt Ahlkvist mycket tydligt vilken person som avsågs. Lars Ahlkvist lämnade därefter rummet. Lars Ahlkvist skriver att han inte har rätt att ta del av uppgifter rörande myndighetsutövning mot enskild i Socialnämndens verksamhet. Enligt uppgift från biträdande socialchefen Ingrid Larsson, har Lars Ahlkvist givits en generell närvarorätt vid Socialnämndens sammanträden. Ingrid Larsson är inte säker på om närvarorätten även gäller vid arbetsutskottets sammanträden, men eventuellt är så fallet.

Bedömning

Av handlingarna framgår att ledamoten vid den ovannämnda händelsen inte namngivit den person som påstods uppbära bistånd enligt SOL. Oavsett hur det förhåller sig med den saken så är inom socialtjänstens verksamhetsområden alla uppgifter om enskildas personliga förhållanden sekretessbelagda enligt 26 kap 1 § offentlighets och sekretesslagen, bl a uppgifter om att en viss person är föremål för olika insatser enligt SOL. Att peka ut var en person bor och nämna att personen är föremål för insatser enligt SOL kan alltså vara ett brott mot tystnadsplikt enligt 20 kap 3 § brottsbalken, även om personens identitet inte röjs i uttalandet. För tystnadspliktsbrott enligt 20 kap 3 § första stycket krävs uppsåt från den som yppat uppgiften. Straffskalan för det

brottet är böter eller fängelse i högst ett år. Enligt 20 kap 3 § andra stycket gäller att den som av oaktsamhet begår gärning som avses i första stycket dömes till böter och i ringa fall skall ej dömas till ansvar.

De personer som var närvarande vid det aktuella tillfället var samtliga, med undantag för Lars Ahlkvist, ledamöter i Socialnämnden och i dess arbetsutskott. Att lämna de nämnda uppgifterna till nämndledamöterna utgör inget utlämnande utanför myndigheten och inte heller något tystnadspliktsbrott. Alla ledamöter omfattas av samma sekretess. När det gäller Lars Ahlkvist så är han inte ledamot i Socialnämnden men har givits generell närvarorätt vid socialnämndens sammanträden.

Kommunallagen (KL) ger både fullmäktige (4 kap 23 §) och nämnderna själva (6 kap 19 §) rätt att besluta att andra än ledamöter skall ges närvarorätt vid nämndsammanträden. I Kommunallagen med kommentarer och praxis, femte upplagan 2011, sid 309, sägs angående sådan närvarorätt. ”*En förtroendevald som fått närvarorätt i en nämnd som han eller hon inte tillhör är sannolikt underkastad samma tystnadsplikt som kan gälla för övriga nämndledamöter. Enligt vår mening bör en förtroendevald som är närvarande med stöd av 4 kap 23 § kunna tillhöra den personkrets som omfattas av sekretessen enligt 2 kap 1 § offentlighets och sekretesslagen*”

Vi gör den bedömningen att det sannolikt inte var fråga om något sekretessbrott, på grund av att samtliga närvarande antingen var ledamöter i nämnden eller, som i Lars Ahlkvists fall, förtroendevald i annan nämnd i kommunen som givits närvarorätt vid Socialnämndens sammanträden. Även om individärenden ofta handläggs i ett arbetsutskott så har den verksamhetsansvariga nämnden själv det yttersta ansvaret och också skyldighet att besluta i alla myndighetsutövningsärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt, vilket innebär att biståndsärenden och andra individärenden ibland handläggs på nämndsammanträden, 6 kap 34 § p 3. kommunallagen (KL).

Sveriges Kommuner och Landsting
Avdelningen för juridik